
Osallistuva budjetointi 2022-2023

Evi 14.06.2022 § 42
74/00.01.02.00/2022

Kokemäen kaupungin vuosille 2022-2025 vahvistamassa strategiassa määriteltiin kaupungille keskeisimmät arvot. Niiden joukkoon kuului vuorovaikutuksen mahdollistavat avoimet päätöksentekoketjut sekä vastuullisuus ja avoimuus, johon kuuluu kaupunkilaisten osallistaminen päätöksentekoon jo asioiden valmisteluvaiheessa. Tämän arvon toteuttamiseksi kaupunki haluaisi tuoda myös talousarvioprosessia lähemmäs kaupunkilaisia ja kaupungin eri toimijoita.

Tavoitteena on aiempaa paremmin vastata kaupunkilaisten toiveisiin yhteistyöllä kuntalaisten ja kaupungissa toimivien yrittäjien kanssa. Samalla pyritään luomaan läpinäkyvyyttä vuosittain laadittavaan kaupungin budjettiin osallistamalla Kokemäellä vaikuttavia asukkaita ja toimijoita.

Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat ja toimijat otetaan mukaan kaupungin budjettia koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Sen toteuttamiseen ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa menetelmää, vaan sitä voidaan toteuttaa kaupungin tarpeisiin ja tilanteeseen parhaiten soveltuvoin tavoin.

Toimintatapaa voidaan myös käyttää monissa erilaisissa tilanteissa, monenlaisten tarpeiden ja ongelmien ratkaisemisessa. Sitä voidaan hyödyntää, kun suunnitellaan ja tehdään päätöksiä esimerkiksi investoinneista tai palveluista.

Osallistuva budjetointi on:

- Demokraattinen prosessi
- Keskustelua rahasta ja resursseista, myös niiden mahdollisesta niukkuudesta
- Vaikeiden ongelmien ratkaisemista yhdessä
- Uudenlainen tapa ajatella ja suhtautua yhteisten verovarojen käytön suunnitteluun
- Keino parantaa valmistelun ja päätöksenteon laatua ja avoimuutta
- Keino motivoida asukkaita ja yrityksiä osallistumaan ja ottamaan myös itse vastuuta

Osallistuva budjetointi on Suomessa verrattain tuore ja toisaalta laajalti käyttöön otettu tapa ottaa kuntalaiset mukaan kunnan talouden suunnitteluun. Kesäkuussa 2017 voimaan tullut kuntalain pykälä 22 § kannustaa sen soveltamiseen. Pykälässä sanotaan, *että asukkaiden osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun.* Kokemäen kaupungin 1.9.2021 voimaan tullessa hallintosäännössä 30 §:ssä mainitaan myös elinvoimalautakunnan tehtäväksi osallistaa kuntalaisia palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Parhaassa tapauksessa osallistuttaminen tarkoittaa talouden ja demokratian yhdistämistä. Asukkaat otetaan siinä mukaan pohtimaan ja myös päättämään siitä, mihin taloudelliset resurssit käytetään.

Lisätietoja antaa

Hallintojohtaja Essi Piirorjärvi, puh. 040 488 6101.

Esittelijä	Hallintojohtaja Essi Piirorjärvi
Päätösehdotus	<p>Elinvoimalautakunta lausuu näkevänsä osallistuvan budjetoinnin erinomaisena ratkaisuna osallistaa kuntalaisia sekä yrittäjiä talouden suunnitteluun ja toteutukseen ja ehdottaa kaupungin hallitukselle, että se huomioisi käyttöönotettavan toimintamallin laatiessaan kaupungin talousarvion raamia vuodelle 2023. Osallistava budjetointi esitetään sisällytettäväksi talousarviossa investointiosaan.</p> <p>Lisäksi elinvoimalautakunta päättää osallistavan budjetoinnin käyttöönotosta vuosina 2022-2023 seuraavaa:</p> <p>Kokemäen kaupunki ottaa käyttöön osallistavan budjetoinnin vaiheittain</p> <p>Ideointi, heinäkuu 2022 Kuntalaiset ja yritykset tekevät ehdotuksia investoinneiksi kaupungin kirjastolla tai verkossa Webropol-järjestelmän kautta. Ideoista mahdollisiksi katsotut ideat etenevät työstämisvaiheeseen.</p> <p>Työstäminen, elokuu 2022 Ideoita jatkokehitetään ja täsmennetään siten, että ideat ovat kaupungin strategian ja arvojen mukaisia. Viranhaltijat tekevät ideoista karkean hinta-arvion.</p> <p>Elinvoimalautakunta tekee päätöksen jatkoon menevistä ideoista painottaen seuraavia kriteereitä: Kaupungin strategia ja arvot Avoimuus Kustannukset Voittoa tavoittelemattomuus Kaupungin toimivalta</p> <p>Äänestys, syyskuu 2022 Kuntalaiset äänestävät toteutettavasta ideasta, jonka jälkeen investointi/investoinnit hyväksytään talousarviokäsittelyn yhteydessä.</p> <p>Toteutus, vuosi 2023 Eniten ääniä saanut idea toteutetaan vuoden 2023 aikana.</p>
Päätös	Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.